

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer xxxxxxxx
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter om utfärdande av intyg i hälso- och sjukvården;

**HSLF-FS
2018:xx**

beslutade den xx 2018.

Utkom från trycket
den xx 2018

Socialstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 1 och 2 §§ hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80), 7 kap. 4 § och 8 kap. 5 § första stycket 1 och andra stycket första meningen patientsäkerhetsförordningen (2010:1369), 13 § andra stycket tandvårdsförordningen (1998:1338), 17 § anställningsförordningen (1994:373), 18 § och 19 § första stycket förordningen (1991:1472) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård, 13 § förordningen (1991:1413) om rättspsykiatrisk undersökning, 19 § begravningsförordningen (1990:1147), förordningen (1988:1366) om utredningen i ärenden om förordnande av god man och förvaltare samt 2 § 3 och 4 § 4 förordningen (1985:796) med vissa bemyndiganden för Socialstyrelsen att meddela föreskrifter m.m.

Föreskrifterna är utarbetade efter samråd med Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket och Skatteverket.

1 kap. Inledande bestämmelser

Författningens innehåll

1 § Denna författning innehåller bestämmelser om

- ledningssystem (2 kap.),
- intygsutfärdarens kompetens (3 kap.),
- jäv och andra hinder mot att utfärda intyg (4 kap.),
- underlag för intyg (5 kap.),
- ett intygs utformning och innehåll (6 kap.),
- intygsformulär (7 kap.), och
- undantagsbestämmelse (8 kap.).

Tillämpningsområde

2 § Föreskrifterna ska tillämpas i verksamheter som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125) när hälso- och sjukvårdspersonal utfärdar

1. intyg som grundar sig på en bedömning av en persons
 - a) hälsotillstånd, eller
 - b) behov, förmåga eller något annat förhållande orsakat av hälsotillståndet, och
2. intyg om en patients vård.

Med intyg ska även förstås utlåtanden och andra liknande handlingar, oavsett hur de benämns.

3 § Föreskrifterna om kompetenskrav i 3 kap. 4 § ska tillämpas när läkare

- avger utlåtanden enligt 6 och 7 §§ lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning, och
- utfärdar intyg enligt 7 § första stycket 2 lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.

Definitioner

4 § Med hälso- och sjukvård avses i dessa föreskrifter verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och tandvårdslagen (1985:125).

Med vårdgivare avses statlig myndighet, landsting, kommun, annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård.

Vissa skyldigheter att utfärda intyg

5 § Bestämmelser om att den som är skyldig att föra patientjournal ska utfärda intyg om en patients vård, på begäran av honom eller henne, finns i 10 kap. 3 § patientlagen (2014:821) och 3 kap. 16 § patientdatalagen (2008:355).

6 § I 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659) finns bestämmelser om vissa läkares och tandläkares skyldighet att göra undersökningar och avge utlåtanden på begäran av länsstyrelse, domstol, åklagarmyndighet, Polismyndigheten eller överförmyndare.

7 § Enligt 4 kap. 3 § 1 hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) ska verksamhetschefen ansvara för att den som varit intagen på sjukhus på begäran avgiftsfritt får intyg om orsaken till intagningen och om tiden för intagningen och utskrivningen.

2 kap. Ledningssystem

1 § Av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete framgår att varje vårdgivare ansvarar för att det finns de processer och rutiner som behövs för att säkerställa att verksamheten uppfyller kraven som ställs i dessa föreskrifter.

Rutiner för att utfärda intyg

2 § Varje vårdgivare ska fastställa rutiner för utfärdande av intyg.

Vårdgivaren ska genom rutinerna säkerställa att intyg utfärdas i enlighet med

- 10 kap. 3 § patientlagen (2014:821) och 3 kap. 16 § patientdatalagen (2008:355),
- 6 kap. 9 § patientsäkerhetslagen (2010:659), och
- 4 kap. 3 § 1 hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80).

Av rutinerna ska det framgå i vilka andra situationer än de som avses i andra stycket som intyg på begäran ska utfärdas.

3 § Vårdgivaren ska genom rutinerna säkerställa att den som intyget gäller (intygspersonen) informeras om vilka undersökningar som behöver göras samt vilka uppgifter och upplysningar som behöver hämtas in för att ett intyg ska kunna utfärdas.

4 § Vårdgivaren ska vidare genom rutinerna säkerställa att ett intyg utfärdas med respekt för intygspersonens självbestämmande och integritet.

5 § Vårdgivaren ska även genom rutinerna säkerställa att intygspersonens identitet styrks.

3 kap. Intygutfärdarens kompetens

1 § Den hälso- och sjukvårdspersonal som utfärdar ett intyg (intygspfärdaren) ska ha den kompetens som krävs för att utfärda intyget.

Vårdgivaren ska genom rutinerna för utfärdande av intyg säkerställa att intygspfärdaren har sådan kompetens.

Läkarintyg – anordnande av godmanskap och förvaltare

2 § Läkarintyg i ärenden om anordnande av godmanskap och förvaltare enligt 11 kap. 17 § föräldrabalken ska utfärdas av en legitimerad läkare.

Läkarintyg – fullmaktsanställning

3 § I ärenden om fullmaktsanställning ska en läkarundersökning enligt 11 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning göras och ett intyg över en sådan undersökning utfärdas av en legitimerad läkare.

Rättspsykiatriska utlåtanden m.m.

4 § Läkarutlåtanden enligt lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning och läkarintyg enligt 7 § första stycket 2 lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. ska utfärdas av en läkare som har

1. specialistkompetens i rättspsykiatri, eller
2. specialistkompetens i psykiatri eller barn- och ungdomspsykiatri, erfarenhet av rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet och förordnande från Rättsmedicinalverket att avgä rättspsykiatriska utlåtanden.

4 kap. Jäv och andra hinder mot att utfärda intyg

1 § Bestämmelser om jäv vid handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheter finns i 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900).

Vårdgivaren ska genom rutinerna för utfärdande av intyg säkerställa att paragraferna som anges i första stycket följs, om de är tillämpliga.

2 § I andra situationer än de som omfattas av 16–18 §§ förvaltningslagen (2017:900) ska intygsutfärdaren inte utfärda ett intyg, om det finns någon särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet kan ifrågasättas. Intyget får dock utfärdas om det finns särskilda skäl. Skälen ska då anges i intyget.

Vårdgivaren ska genom rutinerna för utfärdande av intyg säkerställa att vad som anges i första stycket följs, om det är tillämpligt. Av rutinerna ska framgå vilka särskilda omständigheter som kan innebära att intygsutfärdarens opartiskhet kan ifrågasättas.

5 kap. Underlag för intyg

1 § Intygsutfärdaren ska vara saklig och opartisk vid insamlingen av det material som ska ligga till grund för ett intyg.

2 § Ett intyg ska som huvudregel utfärdas efter en undersökning av intygspersonen.

3 § Med hänsyn tagen till ett intygs ändamål ska intygsutfärdaren överväga om

1. det enligt någon författning eller av medicinska skäl krävs en undersökning av intygspersonen,
2. upplysningar behöver hämtas in från någon fysisk eller juridisk person, och
3. uppgifter i intygspersonens patientjournal eller andra handlingar behöver hämtas in.

6 kap. Ett intygs utformning och innehåll

1 § Av 6 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659) framgår att den som i sin yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvården utfärdar ett intyg om någons hälsotillstånd eller vård ska utforma det med noggrannhet och omsorg.

2 § Vid den bedömning som görs i samband med utfärdandet av ett intyg ska intygsutfärdaren endast uttala sig om sådana förhållanden som han eller hon har tillräcklig kännedom om.

Intygsutfärdaren ska beakta att ett intyg kan få betydelse i rättsliga sammanhang.

3 § Av ett intyg ska det framgå från vem en uppgift kommer, om det är intygsutfärdarens egna uppgifter eller om de härrör från någon annan. Vidare ska det framgå vad som är uppgifter som ligger till grund för bedömningen och vad som är intygsutfärdarens bedömning.

4 § Ett intyg ska vara tydligt utformat och så lätt som möjligt att förstå för intygspersonen eller för någon annan mottagare av intyget. Innebörden av medicinska eller andra termer som inte kan anses vara allmänt kända ska förklaras.

5 § Ett intyg ska innehålla uppgifter om

1. ändamålet med intyget,
2. datum för utfärdandet,
3. intygspersonens namn och personnummer eller, om sådant inte finns, samordningsnummer,
4. intygsutfärdarens namn, kompetens, tjänsteställning eller befattning och kontaktuppgifter i tjänsten, samt

5. kontaktsätt vid en undersökning av intygspersonen.

Om uppgifterna i första stycket 3 inte är möjliga att lämna, ska intygspersonens identitet beskrivas på ett sådant sätt att han eller hon inte kan förväxlas med någon annan.

6 § Om det är nödvändigt för ändamålet med intyget, ska det även innehålla uppgifter om

1. intygspersonens adress, och
2. hur intygspersonens identitet har styrkts.

7 § Om ett intyg är avsett att användas vid domstol eller i något annat rättsligt sammanhang, ska det anges i intyget.

8 § Ett intyg ska vidare innehålla uppgifter om de undersökningar, journalhandlingar och andra handlingar samt upplysningar som ligger till grund för den bedömning som intygsutfärdaren gör vid utfärdande av intyget. Det ska framgå av intyget i vilka avseenden de olika uppgifterna ligger till grund för bedömningen.

9 § Intyg som utfärdas på formulär ska undertecknas av intygsutfärdaren.

Intyg som utfärdas i en elektronisk tjänst, ska undertecknas genom en sådan avancerad elektronisk underskrift som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, i den ursprungliga lydelsen.

7 kap. Intygsformulär

1 § I detta kapitel ges bestämmelser om vilka formulär som ska användas för att utfärda vissa intyg.

Vid utfärdandet av ett intyg på något av formulären ska kraven på intygets innehåll i 6 kap. 5–7 §§ anses vara uppfyllda.

Läkarintyg – anordnande av godmanskap och förvaltarekap

2 § Läkarintyg enligt 11 kap. 17 § föräldrabalken ska utfärdas på särskilda formulär i ärenden om

1. anordnande av godmanskap (*bilaga 1*), eller
2. anordnande av förvaltarekap (*bilaga 2*).

Dödsbevis och dödsorsaksintyg

3 § Dödsbevis och dödsorsaksintyg enligt 4 kap. 2 § begravningslagen (1990:1144) ska utfärdas och lämnas till Skatteverket respektive Socialstyrelsen genom myndigheternas elektroniska tjänster för ändamålet.

Intygen får dock även utfärdas och lämnas på formulären för dödsbevis (***bilaga 3***) respektive dödsorsaksintyg (***bilaga 4***). Vid polisanmälan ska formuläret för dödsbevis alltid användas.

När uppgifterna lämnas elektroniskt enligt första stycket ska det göras i enlighet med bilaga 3 respektive bilaga 4.

För Polismyndighetens tillstånd till gravsättning och kremering har Socialstyrelsen fastställt ett särskilt formulär (***bilaga 3 a***).

Vårdintyg

4 § Vårdintyg enligt 4 och 11 §§ lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och 5 § lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård ska utfärdas på ett särskilt formulär (***bilaga 5***).

Läkarintyg – fullmaktsanställning

5 § Läkarintyg enligt 11 § lagen (1994:261) om fullmaktsanställning ska utfärdas på ett särskilt formulär (***bilaga 6***).

8 kap. Undantagsbestämmelse

1 § Socialstyrelsen kan medge undantag från bestämmelserna, om det finns särskilda skäl.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 februari 2019.
 2. Genom författningen upphävs Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2005:29) om utfärdande av intyg inom hälso- och sjukvården m.m.

Socialstyrelsen

OLIVIA WIGZELL

Martina Holmström